

แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
GUIDELINES FOR STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION IN THE
BANGLAMUNG SCHOOL GROUP 3 UNDER THE CHONBURI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

สารี วิจัยยา^{1*} และ ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ²

Saree Wijaiya^{1*} and Piyanart Boonmepipit²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก¹

²อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก²

^{*}Master's degree student, Educational Administration, Krirk University¹

Lecturer, Department of Educational Administration, Krirk University²

Received: May 10, 2025 Revised: May 15, 2025 Accepted: May 25, 2025 ISSN: 2822-0218 (Online) ISSN: 2822-0218 (Online)

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 2) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารและครู จำนวน 175 คน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามที่มีค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาด้วยค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.993 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นด้วย PNI_{modified} และกำหนดแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ประกอบด้วย 1) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 2) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 3) การวางแผนงานกิจการนักเรียน

คำสำคัญ: การบริหารกิจการนักเรียน, กลุ่มโรงเรียนบางละมุง3, งานกิจการนักเรียน

*Corresponding author. Tel.: 087-3555628, Email address: kojingzh@gmail.com วารสารศิลปศาสตร์และการศึกษา, 1(2), 107-120

Abstract

The independent study aimed 1) to study the current and desired states of student affairs administration in the Banglamung School Group 3 under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3; and 2) to propose guidelines for student affairs administration in the Banglamung School Group 3 under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3. The sample group consisted of 175 school administrators and teachers under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 3. The research instrument was a questionnaire, which had a content validity index ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.993. The statistical methods used for data analysis included frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, $PNI_{modified}$ and Content analysis.

The research found that the current state of student affairs administration was at a high level, while the desirable state was at the highest level. The guidelines for student affairs administration in the Bang Lamung school group 3 under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 3 include: 1) The implementation of promoting democracy in schools 2) The promotion of student discipline, morality, and ethics 3) Planning in student affairs administration

Keywords: Student Affairs Administration, The Banglamung School Group 3, Student Affairs

บทนำ

ทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด 4 ประการ ดังนี้ 1) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” 3) เป้าหมายพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” และ 4) การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ ซึ่งการจัดการศึกษาควรมุ่งเน้นการพัฒนาคนไทยให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเติบโตตามธรรมชาติและพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22)

การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม จำเป็นอย่างยิ่งที่คนทุกช่วงวัยต้องรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบต่อในการกระทำของตน และน้อมนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้นำนโยบายและจุดเน้นมากำหนดแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2566 - พ.ศ.2570 ในกลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ได้กำหนดเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ไว้ว่า “ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียน

ให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตในศตวรรษที่ 21

การบริหารกิจการนักเรียน ชคาง จรรย์ ชูชื่น (2547) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ในการจัดระบบการดูแล และช่วยเหลือนักเรียน ครูต้องสามารถเข้าใจ และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาควินัยใจในความเป็นชาติไทย และเกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตย ความเทิดทูนและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และสามารถปรับตัวในสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยเป็นผู้ที่มีทั้งภูมิรู้และภูมิธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน

การบริหารกิจการนักเรียนมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) ด้านสวัสดิการนักเรียน 2) ด้านกิจกรรมนักเรียน 3) ด้านแนะแนว และ 4) ด้านการปกครองนักเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารงานด้านนี้ควบคู่กับการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดย (จิระ งามศิลป์, 2550) ให้ความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพและความสนใจอย่างแท้จริง (ดำรง ประเสริฐกุล, 2542)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการนักเรียน ให้กับสถานศึกษาที่มุ่งให้การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ เกิดผลดีต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง สถานศึกษา และประเทศไทย

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

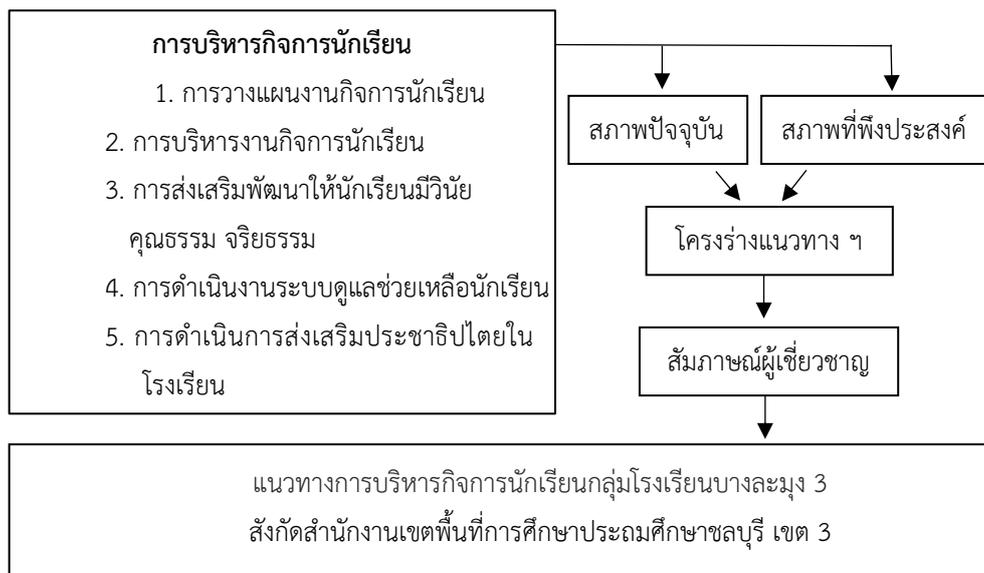
งานกิจการนักเรียนเป็นหนึ่งในหลายงานของการบริหารโรงเรียนที่มีความสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับนักเรียน นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างให้นักเรียนเจริญเติบโต และมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เพื่อให้พวกเขาพร้อมที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคตได้มีผู้ให้ความหมายของงานกิจการนักเรียนไว้หลายประการ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) สรุปความหมายของงานกิจการนักเรียนไว้ว่างานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามควรแก่วัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศิลธรรม จริยธรรม พัฒนาตนเองสู่โลกแห่งอาชีพ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โรงเรียนวัดสุทธาวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (2566) ระบุว่างานกิจการนักเรียนคือการพัฒนาให้นักเรียนให้มีระเบียบ วินัย ศิลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม รวมถึงการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดย ภารกิจหลักของงานกิจการนักเรียนคือการปกครองนักเรียน ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะนักเรียนและผู้ปกครองที่ต้องรับรู้และปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ผู้ปกครองควรให้ความสนใจใส่และดูแลนักเรียนที่อยู่ในความปกครองอย่างใกล้ชิด โอวาร์ด (Ovard, 1971) ได้กล่าวว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการ ให้บริการต่าง ๆ แก่นักเรียน ประกอบด้วย การรับนักเรียน การปฐมนิเทศ การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน การควบคุมเวลาการเรียน การมอบงานให้นักเรียน เพื่อการประเมินผลการเรียน การรายงานผลการนิเทศ การจัดโปรแกรมพิเศษแก่นักเรียนที่มีปัญหา การรักษาวินัย การแนะแนว การสาธารณสุข การช่วยเหลือนักเรียนในด้านส่วนตัวและภาวะอารมณ์ กูด (Good, 1975) ได้กล่าวไว้ว่า งานกิจการนักเรียน คือ การบริการของสถาบันการศึกษา แก่นักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ในแง่ของการให้คำปรึกษา การบริการและสวัสดิการของนักเรียน เช่น การแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ การจัดหางาน การบริหารหอพัก และการให้คำปรึกษาแก่องค์กรนักเรียน กล่าวโดยสรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียนหมายถึง กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งโรงเรียนมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความเจริญเติบโตในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ พร้อมทั้งสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ขอบข่ายงานกิจการนักเรียน การบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถเข้าใจ และพัฒนานักเรียน ให้มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การบริหารนี้ควรสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง กระบวนการจัดการและดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในโรงเรียน รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรมสุขภาพจิต และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน โดยการบริหารกิจการนักเรียน จะเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนให้นักเรียนสามารถเติบโตเป็นคนดี มีคุณภาพ และพร้อมที่จะเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการบริหารกิจการ

นักเรียนไม่เพียงแต่รวมถึงการจัดการการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมถึงการสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ การดูแลทางอารมณ์และจิตใจของนักเรียน การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต และการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนในการสนับสนุนการพัฒนาเด็ก ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ ดังนี้ 1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน การรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการ นักเรียนที่เป็นปัจจุบัน การเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและการปรับปรุงระเบียบ และแนวปฏิบัติให้ เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน การกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน 2. การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียน การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง การวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจ ของนักเรียน 3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี 4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินงานการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสรุปเป็นกรอบ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 315 คน

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 175 คน ได้จากการเปิดตาราง Krejcie & Morgan และกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เป็นแบบประเมินที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 1 ฉบับ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) จำนวน 3 คน พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 และนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูจำนวน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน พบว่าค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.993

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ส่งหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 172 ชุด โดยขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู เป็นผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้วนำมาตรวจสอบ ความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมด 172 ฉบับ คิดเป็น 98.28 % ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการศึกษา

ใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นด้วย PNI_{modified} และกำหนดแนวทางการบริหารกิจการนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ในระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละ สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = 172)		
สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	129	75
ปริญญาโท	43	25
รวม	172	100.00
ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	7	4.07
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	9	5.23
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา	0	0
ข้าราชการครู	156	90.70
รวม	172	100.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	63	36.63
5 – 10 ปี	73	42.44
มากกว่า 10 ปี	36	20.93
รวม	172	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และปริญญาโท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.06 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.23 และข้าราชการครู จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 90.69 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 36.62 5 - 10 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 42.44 และมากกว่า 10 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.93

1.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

ด้านการบริหารกิจการนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$PNI_{modified}$	ลำดับ
1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน	4.31	0.62	มาก	4.74	0.41	มากที่สุด	0.090	3
2. การบริหารงานกิจการนักเรียน	4.40	0.70	มาก	4.82	0.38	มากที่สุด	0.087	4
3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	4.33	0.64	มาก	4.77	0.41	มากที่สุด	0.092	1
4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.41	0.59	มาก	4.81	0.37	มากที่สุด	0.083	6
5. การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.32	0.66	มาก	4.76	0.41	มากที่สุด	0.092	1
6. การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	4.39	0.60	มาก	4.81	0.38	มากที่สุด	0.087	4
รวม	4.36	0.64	มาก	4.79	0.39	มากที่สุด	0.089	

จากตารางที่ 2 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากค่ามากไปหาน้อย คือ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.41$) การบริหารงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.40$) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.39$) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.33$) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$) และ การวางแผนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.31$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.82$) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.81$) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.81$) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.77$) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.76$) และ การวางแผนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 4.74$) ตามลำดับ

ดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ดังนี้

1) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($PNI_{\text{modified}} = 0.092$) เท่ากัน 3) การวางแผนงานกิจการนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.090$) 4) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน และการบริหารงานกิจการนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.087$) เท่ากัน 6) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.083$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

1. แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยนำผลจากสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 การวางแผนงานกิจการนักเรียน
- 1.2 การบริหารงานกิจการนักเรียน
- 1.3 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม
- 1.4 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.5 การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- 1.6 การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ดังตารางที่ 3

2.การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของร่างแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต3 จากผู้เชี่ยวชาญดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.1	กำหนดนโยบายในการส่งเสริมสถานักเรียนให้มีบทบาทที่แท้จริง	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
1.2	สร้างช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้างและเข้าถึงง่าย และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3	จัดให้มีเวทีการประชุมนักเรียนเป็นประจำ เพื่อให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแจ้งปัญหาต่างๆ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2.	การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2.1	กำหนดนโยบายในการบูรณาการในหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงเนื้อหาในบทเรียนกับประเด็นด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2	จัดทำแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2.3	สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
	แนวทางที่	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.89	มากที่สุด
3.	การวางแผนงานกิจการนักเรียน						
	วิธีการดำเนินงาน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3.1	กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและวัดผลได้	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2	เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและพัฒนาการของนักเรียนอย่างเป็นระบบ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.3	สร้างเครือข่ายความร่วมมือ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่าประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 1) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และ 2) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม โดยรวมและรายด้านทุกด้านโรงเรียนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า

สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดย ด้านการบริหารกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$) ในขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะในด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม การวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของ Thomas Sergio vanni ที่เสนอว่า การบริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการสร้างชุมชนแห่งคุณธรรม (Moral Community) ซึ่งหมายถึงการสร้างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีรากฐานบน ความเชื่อร่วมกันในคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบร่วมกัน ของทุกภาคส่วนในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นครู ผู้บริหาร นักเรียน หรือผู้ปกครอง โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเป็นศูนย์กลางของกระบวนการบริหารจัดการ มากกว่าการใช้กฎระเบียบควบคุมอย่างเดียว และการสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนที่เข้มแข็งด้านคุณธรรม จะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาให้นักเรียนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาสมัยใหม่ ดังนั้นการบริหารกิจการนักเรียนที่ยึดหลักจริยธรรม ความเป็นธรรมการมีส่วนร่วม และความเคารพในความแตกต่างของนักเรียน จึงถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการสร้างชีวิตที่มีคุณค่าให้แก่เด็กนักเรียนในระยะยาว

2. แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะในด้านการบริหารกิจการนักเรียน นำมากำหนดแนวทางหลักที่ 1 คือ ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน เนื่องจากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด การส่งเสริมประชาธิปไตย การเลือกตั้งคณะกรรมการสถานักเรียนตามแนวระบอบ ประชาธิปไตย เป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในอนาคต ดังนั้น โรงเรียนจึงควรจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภารัตน์ คำเพราะ (2562) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของนักเรียนและชุมชนในการส่งเสริมประชาธิปไตย กรณีศึกษาโรงเรียนร่มเกล้า ตำบลหนองตะเคียนบอน อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมผ่านกลไกสถานักเรียนในการคิด วางแผน และตัดสินใจ มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะชีวิต ความมั่นใจ และการตระหนักรู้ถึงบทบาทของตนเองในฐานะสมาชิกของชุมชน การส่งเสริมบทบาทของสถานักเรียนจึงไม่เพียงตอบสนองต่อความต้องการในด้านการมีอำนาจเท่านั้น แต่ยังตั้งอยู่บนรากฐานของแนวคิดทางทฤษฎีที่เน้นการสร้างพลเมืองผู้มีส่วนร่วม (participatory citizen) อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างชีวิตอย่างมีคุณค่า และความรับผิดชอบต่อระบอบประชาธิปไตย สำหรับแนวทางหลักที่ 2 ส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุจิตรา อร่ามพงษ์พันธ์ (2564) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาศาสน์อุดมศึกษาเอกชน ผลการวิจัย พบว่าในด้านองค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ ประกอบด้วย คุณลักษณะของ

นักศึกษา 1) รู้คิด 2) รู้คน 3) รู้ตน 4) รู้งาน โดยผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และการบริหารกิจการนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพควรส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการมีจิตสาธารณะ โดยเฉพาะการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้อื่นในชุมชนการเรียนรู้ ซึ่งถือเป็นการสร้างคุณธรรมผ่านการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ แนวคิดการพัฒนา "คุณธรรมผ่านความสัมพันธ์" ดังกล่าว ยังสามารถประยุกต์ใช้กับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ เช่น การทำงานกลุ่ม การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน (peer learning) และกิจกรรมจิตอาสา ซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาวินัยภายใน (internal discipline) และจริยธรรมของผู้เรียนอย่างยั่งยืน ดังนั้น การบริหารกิจการนักเรียนที่เน้นพัฒนาความสัมพันธ์ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม ถือเป็นกลไกสำคัญที่ไม่เพียงตอบสนองต่อสภาพพึงประสงค์ที่พบจากการวิจัยเท่านั้น แต่ยังมีติดโยงกับแนวคิดและผลการศึกษาที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าส่งผลเชิงบวก ต่อพฤติกรรมและคุณลักษณะของผู้เรียน และได้นำมากำหนดแนวทางหลักที่ 3 คือ การวางแผนงานกิจการนักเรียน จากสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล (2556) ได้วิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจิวรายนุญมีรังสฤษฎ์ ผลการวิจัยพบว่า ในด้านมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก การวางแผนงานกิจการนักเรียนอย่างมีระบบจะทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะการเสริมทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการมีความมั่นใจในศักยภาพตนเอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเห็นคุณค่าในตนเองและการใช้ชีวิตอย่างมีความหมาย (meaningful life) ดังนั้น แนวทางการวางแผนงานกิจการนักเรียนที่สอดคล้องกับการเสริมสร้าง "ความสามารถ" ของผู้เรียนจึงควรได้รับความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ในการบริหารกิจการนักเรียน และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องในทุกระดับชั้น เพื่อปูพื้นฐานสู่การมีชีวิตที่มั่นคง มีคุณค่า และมีจุดมุ่งหมายอย่างแท้จริง

สร้างองค์ความรู้ใหม่

การศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการบริหารกิจการนักเรียน ได้แก่

1. การวางแผนงานกิจการนักเรียน
  2. การบริหารงานกิจการนักเรียน
  3. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัยคุณธรรม จริยธรรม
  4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  5. การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนพบแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียน ดังนี้
- 1.1 การวางแผนงานกิจการนักเรียน
  - 1.2 การบริหารงานกิจการนักเรียน
  - 1.3 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม
  - 1.4 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 1.5 การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
  - 1.6 การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

ภาพที่ 2 สร้างองค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ข้อเสนอแนะที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ และข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ด้านการบริหารกิจการนักเรียน จึงเสนอแนะให้เห็นควรส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม พัฒนากิจกรรมที่เน้นการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม การวางแผนอย่างมีส่วนร่วม มีระบบประเมินผลที่ชัดเจน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของนักเรียนผ่านกลไกประชาธิปไตยในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการบริหารกิจการนักเรียนในบริบทที่หลากหลายมากขึ้น

2.2 ควรพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ได้อย่างแท้จริง ควรมีการปรับใช้รูปแบบการบริหารที่ไม่ยึดติดกับโครงสร้างตายตัวแต่สามารถปรับเปลี่ยนตามลักษณะเฉพาะของโรงเรียน

2.3 ควรพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบหรือแนวทางการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อประเมินผลในเชิงปฏิบัติและความยั่งยืน

2.4 ควรทำการศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา
แยกกัน

2.5 ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารกิจการนักเรียนจะมีประสิทธิภาพมาก
ขึ้น หากมีความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร คุณครู นักเรียน และผู้ปกครอง ควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความ
คิดเห็นหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา*. โรงพิมพ์สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- จิระ งอกศิลป์. (2550). *ความรู้ความสามารถในการบริหารงานในหน้าที่*. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ณัฐนันท์ คำชาย. (2562). *การบริหารจัดการงานกิจกรรมนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเทพดินทร์วิทยา
เชียงใหม่*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ดำรง ประเสริฐกุล. (2542). *การบริหารกิจการนักเรียน*. ราชภัฏพิบูลสงคราม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- โรงเรียนวัดสุทธาวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (2567). *คู่มือการปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกิจการนักเรียน*.
- วณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล. (2556). *การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจิวรายนุญมีรังษุขภูมิ*. มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2560). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552
(ปรับปรุง พ.ศ.2560)*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุจิตรา อร่ามพงษ์พันธ์. (2564). *รูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษา
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุภารัตน์ คำเพราะ. (2562). *การมีส่วนร่วมของนักเรียนและชุมชนในการส่งเสริมประชาธิปไตยกรณีศึกษา
โรงเรียนร่มเกล้า ตำบลหนองตะเคียนบอน อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว*. วารสารวไลยอลงกรณ์
ปริทัศน์, 9 (3), 61-75.
- Good, C. V. (1975). *Dictionary of education*. McGraw-Hill.
- Ovard, G. F. (1971). *Administration of the changing secondary school*. The Macmillan Company.
- Sergiovanni, T. J. (1992). *Moral leadership: Getting to the heart of school improvement*. Jossey-
Bass.